

KSI ZUS

Informatyka umożliwiła reformę emerytalną

Założenia reformy emerytalnej

• Przed reformą:

- ZUS obsługuje wyłącznie rozliczenia z płatnikami składek
- ubiegający się o emeryturę sam gromadzi historię ubezpieczenia
- często wymaga to dotarcia do akt archiwalnych nieistniejących już zakładów pracy

Po reformie od 1999 roku:

- każdy ubezpieczony posiada w ZUS konto indywidualne
- pracodawcy co miesiąc informują ZUS o składkach wpłaconych za każdego pracownika
- część składki przekazywana jest do OFE i tam pomnażana
- na podstawie zgromadzonych na koncie składek ustala się emeryturę

Reforma emerytalna - skala rozliczeń

- **Przed reformą:**

- pracodawca płaci wyłącznie 1 składkę wyliczaną globalnie
- wszyscy płatnicy rocznie składają ok. **18 milionów** dokumentów rozliczeniowych

- **Po reformie od 1999 roku:**

- wszyscy płatnicy składają około **260 milionów** dokumentów rozliczeniowych rocznie, tj. ponad **13 – krotnie więcej** niż przed reformą
- składki rozliczane są na **pięć funduszy** (emerytalny, rentowy, chorobowy, wypadkowy, zdrowotny)
- **uruchomienie reformy bez wsparcia informatyki nie byłoby możliwe**

Uruchomienie II filaru

- W październiku 1998 roku sejm uchwalił ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych – fundament reformy
- Już w pierwszym kwartale 1999 roku ZUS uruchomił pierwsze elementy KSI, w tym:
 - linie masowego skanowania i rozpoznania dokumentów papierowych,
 - podsystem przyjmowania dokumentów elektronicznych, pierwsze w polskiej administracji zastosowanie klucza publicznego,
 - Program „Płatnik”,
 - podsystem identyfikacji podmiotów niezbędny dla utworzenia Centralnego Rejestru Ubezpieczonych.

Uruchomienie II filaru

- Do czerwca 1999 uruchomiono elementy KSI ZUS w zakresie obsługi II filaru (OFE) tj.
 - ewidencję członków OFE na podstawie napływających do ZUS informacji o zawartych umowach,
 - weryfikację deklaracji rozliczeniowych i raportów imiennych,
 - ewidencję wpłat dokonywanych za pośrednictwem NBP,
 - rozliczenia składki emerytalnej i przekaz odpowiedniej części składek do OFE.
- Od chwili uruchomienia, KSI ZUS zdolny jest do przekazywania do OFE wszystkich należnych składek z poprawnych dokumentów

Jakość danych - wyzwanie

Od lipca 2001, głównym problemem reformy pozostawała jakość napływających do ZUS danych:

- zaledwie 70% dokumentów było poprawnych w chwili złożenia
- aż 30% wymagało przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego
- prowadzenie postępowań wyjaśniających na taką skalę w oparciu o zasoby kadrowe ZUS, spowodowałoby nieakceptowalny wzrost zatrudnienia w Zakładzie

Uruchomienie systemu

- System ubezpieczeń społecznych wymagał stosowania 19 ustaw i 48 aktów wykonawczych,
- Do roku 2002 akty powyższe zostały zmodyfikowane jeszcze 230 razy!
- W wielu przypadkach inicjatorem zmian był sam ZUS, aby być w stanie rozwikłać bieżące problemy interpretacyjne,
- Jeszcze na etapie przygotowania systemu do zakresu jego zadań dodano obsługę składki zdrowotnej i zgłoszeń do Kas Chorych,
- Tym samym opóźnił się moment uruchomienia rozliczeń dla I filaru
- Wykonane w 2000 roku moduły rozliczeń wdrożone zostały, po testach ZUS, w lipcu 2001 roku

ZUS – organizacja pracy

- Nowe zadania narzucone na ZUS wymusiły znaczne zmiany w organizacji pracy Zakładu
- Wdrażanie poszczególnych elementów systemu odbywało się równoległe ze zmianami strukturalnymi w ZUS
- Przeprowadzenia tak wielkich zmian w tak dużej instytucji nie jest łatwe, gdyż personel nabiera kwalifikacji poprzez praktykę.

Obsługa dokumentów papierowych

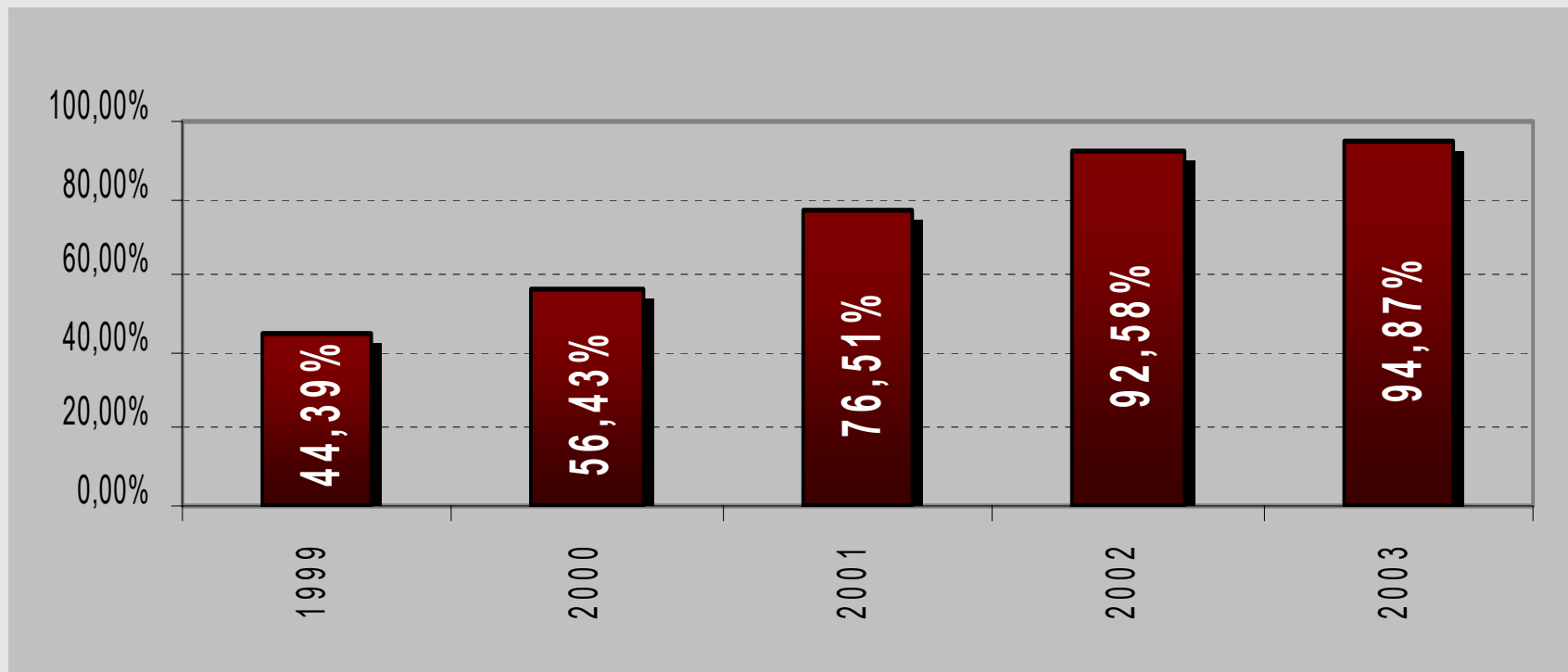
- W latach 1999 – 2000 zaledwie 5 - 10% pracodawców komunikowało się z ZUS drogą elektroniczną
- Wielu płatników korzystało w celu przygotowania dokumentów z Programu „Płatnik”, ale drukowało je i wysyłało pocztą
- Ręczne wypełnianie formularzy było istotnym źródłem błędów

Program 100% - odpowiedź na wyzwanie

- Skala problemów na styku systemu informatycznego i jego otoczenia wymagała podjęcia specjalnych działań
- W grudniu 2001 roku do realizacji został przyjęty tzw. Program 100%
 - opracowany wspólnie przez Prokom, ZUS i MGPIPS
 - mający na celu zwiększyć powyżej 90% jakość składanych dokumentów

Program 100% - przekaz elektroniczny

- Dzięki rozwiązaniom legislacyjnym obecnie ponad 75% pracodawców składa dokumenty elektroniczne za ponad 95% ubezpieczonych
- Przekaz elektroniczny zapewnia szybką i wolną od błędów drogę komunikacji z ZUS

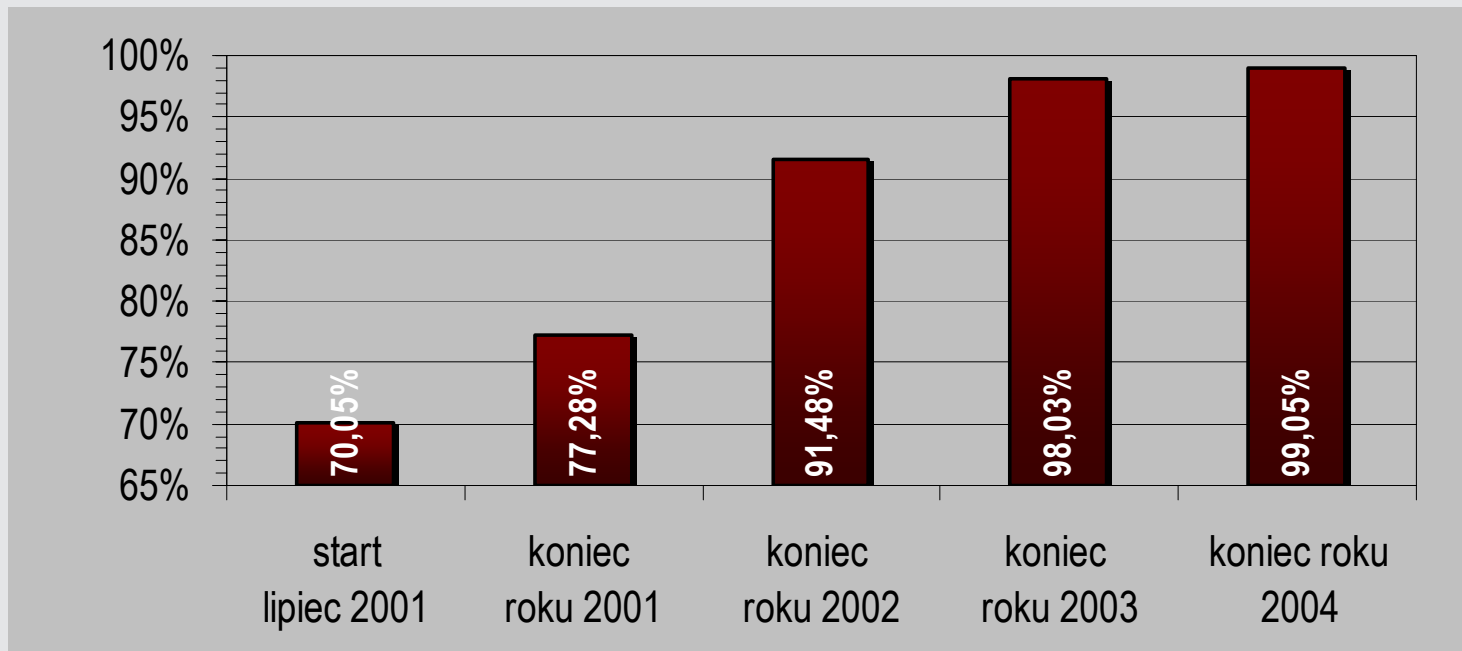

Program 100% - wykładnia prawa

- Stabilizacja prawa w latach 2001 – 2003
- Upowszechnienie szczegółowych zasad wypełniania dokumentów
 - materiały edukacyjne ZUS i mediów
 - weryfikacja dokumentów za pomocą programu „Płatnik”
 - bezpośrednie docieranie do płatników z informacją o błędach
- Specjalne algorytmy korygujące najczęściej popełniane pomyłki

Program 100% - efekty

- Jakość napływających do ZUS dokumentów przekracza obecnie 99,5%, czyli około 0,5% z nich wymaga wyjaśnienia

Program 100% - efekty

- Dzięki zmniejszeniu liczby błędów w dokumentach bieżących ZUS sukcesywnie wyjaśnia z płatnikami błędy w dokumentach zaległych
- ZUS powinien w roku bieżącym zakończyć wszystkie postępowania zaległe
- Wynikające z reformy obowiązki ZUS realizował jedynie przy 20% wzroście zatrudnienia

Program 100% a cele reformy

- **Od połowy 1999 roku ZUS przekazuje na bieżąco składki do Otwartych Funduszy Emerytalnych**
- **Począwszy od 2000 roku ZUS informuje o składkach zgromadzonych na kontach indywidualnych**
- **Podstawowe cele reformy ubezpieczeń społecznych zostały wypełnione!**

KSI ZUS dzisiaj

- Rozlicza ponad 120 miliardów złotych składek rocznie
- Wspomaga rozliczenia o złożoności i skali niespotykanej w polskich instytucjach finansowych
- Codziennie korzysta z niego ponad 15 tysięcy pracowników ZUS mając dostęp do ponad 40 TB danych
- Jest zaliczany do największych tego typu instalacji na świecie!
- Według raportu Capgemini, dzięki wdrożonym rozwiązaniom informatycznym ZUS w 2004 roku został liderem technologicznych przemian w Polsce wśród instytucji publicznych
- W ubiegłym roku ZUS otrzymał nagrodę główną w konkursie eEurope Awards for eGovernment

Współpraca – klucz do sukcesu

- Wdrożenie KSI ZUS nie byłoby możliwe bez podniesienia jakości otoczenia systemu:
 - prawnego
 - organizacyjnego
 - technicznego
- Oraz współpracy z wieloma uczestnikami reformy, w tym:
 - płatnikami składek i biurami rachunkowymi
 - OFE, NFZ
 - bankami
 - MGPIPS, MZ, MF, MSWiA, GUS
 - KNUiFE, KDPW
 - instytucjami finansującymi składki

Współpraca ZUS - Prokom

Wykonanie i wdrożenie KSI ZUS było możliwe dzięki:

- powołaniu zespołów projektowych składających się z przedstawicieli ZUS i Prokom
- zagwarantowaniu stabilnego składu tych zespołów
- wyłonieniu grupy zaufanych osób, które podejmowały kluczowe decyzje
- dbałości o atmosferę rzeczowej współpracy

Dziękuję za poświęcony czas i uwagę!

Przemysław Skąlecki

Kierownik Projektu KSI ZUS
w Prokom Software SA